

4 maj 2023 Värmdö
Drönartransporter i Stockholms skärgård

—

***Som en del av morgondagens
transportsystem***

Jean-Marie Skoglund

jean-marie.skoglund@trafikverket.se

Direkt: 010-123 56 27

Mobil: 072-085 15 86

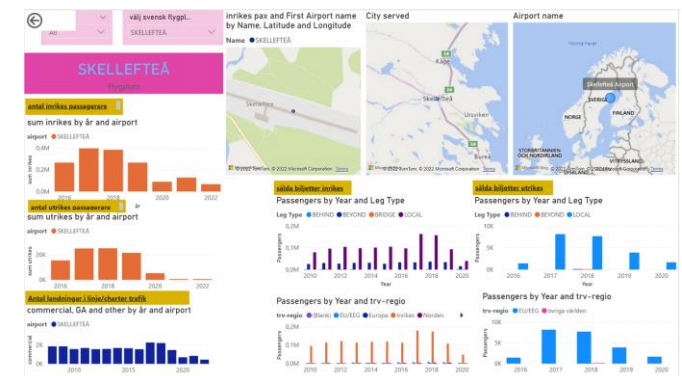
Trafikverkets uppgifter på luftfartsområdet

Trafikverket

- svarar för långsiktig infrastrukturplanering
- pekar ut och preciserar anläggningar av riksintresse för väg-, järnvägs-, sjö- och flygtrafik
- följer och finansierar forskning och innovation (luftfartsportföljen)
- säkerställer att det finns ett nationellt nät av beredskapsflygplatser för samhällsviktiga transporter
- beslutar om allmän trafikplikt och ingår och ansvarar för statens avtal om upphandlad flygtrafik
- ansvarar för driftstöd till regionala flygplatser
- ansvarar för att ta fram och tillhandahålla aktuella trafikprognoser
- när det gäller TEN-T och Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF) bl.a. bistå regeringen i arbetet med ansökningar och projekt respektive europeiska korridorer

Vad pågår hos oss som rör luftfart?

- **Uppdrag**
 - Riksintressepreciseringar (pågår)
 - Flygutredning inför nästa upphandlingsperiod och upphandling (klar)
 - Analysera hur statligt stöd till Fol på elflygsområdet kan utvecklas, samordnas och organiseras
 - Regeringsuppdrag beredskapsflygplats Gävleborgs Län (klar).
 - Avtala med 27 flygplatser för beredskap under 2023
 - Prognos arbetet under 2023.
- **Arbete med olika EU-regelverk:**
 - TEN-T-förordningen
 - Fitfor 55-paketet
 - Lufttrafikförordningen 2008/1008
- Utveckling samverkan inom luftfart, TS först ut
- Kartläggning av reseströmmar och prognosarbete
- Medverka i olika nätverk nationellt och internationellt på luftfartens område.
- Månadsuppföljning omvärldsbevakning på luftfarten.

Viktiga trender inom transportområdet

Om projektet AiRMOUR

AiRMOUR-projektet syftar till att hantera en av de mest kritiska verkliga behoven av rörlighet i städer: akutsjukvård.

Inom projektet valideras lufttransport av läkare respektive medicinska varor/medicinsk last i verkliga demonstrationer i Kassel, Stavanger, Helsingfors och, genom simulering, Luxemburg.

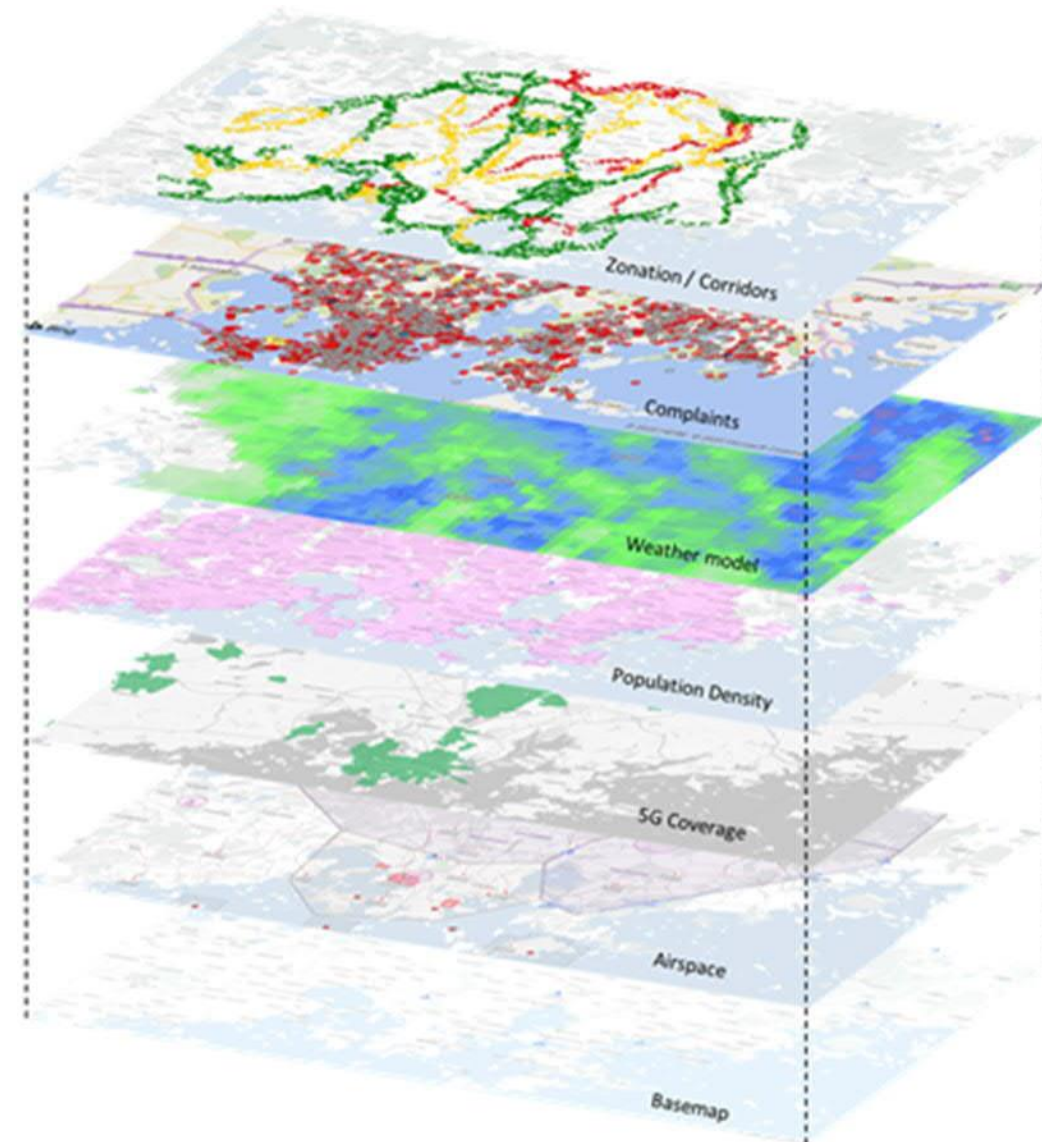

- Luftburna hjärtstartare, Göteborg/Säve: <https://youtu.be/5P6pzy395ZQ>
- Luftburna biologiska prover, Nordnorge: [5G fra Telenor åpner nye muligheter for helsevesenet](#)
- Transport av "frozen tissue" i Kassel, Tyskland: [UAM-Dienstleistungen - DRONES \(drones-magazin.de\)](#)
- Transport av medicin m.m., Västerbotten: [TV4.se](#)

AiRMOUR - resultat och leveranser

De viktigaste resultaten av AiRMOUR-projektet:

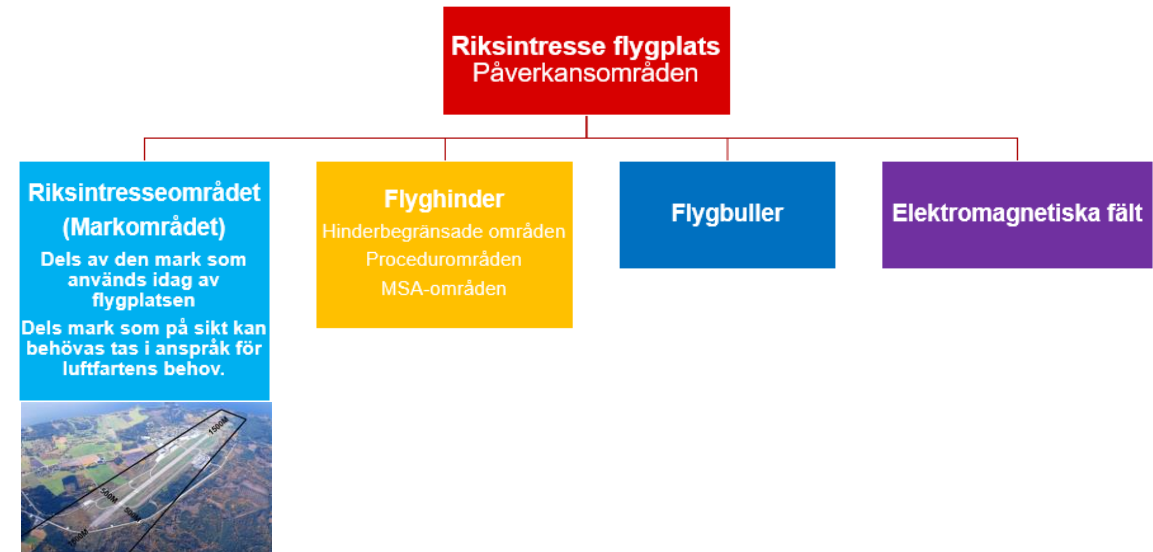
- “GIS-tool”: UAM Toolbox for aviation and urban authorities
- UAM Guidebook for cities, operators and other stakeholders
- UAM Training programme, in cooperation with Eurocontrol

Vad behövs för att säkerställa infrastrukturen för drönare?

Uppgifter inom fysisk planering

- Tillhandahålla underlag för tillämpning av plan- och bygglagen och 3-4 kap. miljöbalken Hushållningsförordningen.
- Handlar om att ansvara för
 - att vara expertmyndighet i trafikfrågor
 - att bevaka luftfartens intressen i kommunal planering
 - att peka ut flygplatser av riksintresse inklusive riksintressepreciseringar
 - samverka med länsstyrelser, kommuner, regioner och andra myndigheter m.m.
- Behöver vi säkerställa infrastrukturen för drönarverksamheten kopplat till blåljusverksamheten?
 - Riksintresse

Trafikverkets viktigaste reflektioner och medskick

- Dialogen om hur samspelet mellan mark- och luftinfrastruktur ska se ut liksom roll och inflytande för kommuner och regioner när det gäller drönarutvecklingen i stadsbilden måste föras med markägarna och de som har kunskap om och rådighet i samhällsplaneringsfrågor: **samhällsplaneringen måste med tidigt**, dvs. nu. Det tar ca 10 år att ta fram en ÖP. Dialogen med SKR, kommuner och regioner måste prioriteras.
- Frågor om **prioritering när det gäller transporter och andra samhällstjänster som utförs med drönare är en viktig fråga för luftfarten i stort**, inte minst med avseende på samhällsviktigt flyg och totalförvar/kris och beredskap. ”Hur vill vi ha det”: ska en transport av en kommersiell vara ha samma dignitet som en hjärtstartare eller Polisens eftersök?
- Alla som har ansvar eller påverkas måste involveras och **samverka** tidigt, dvs. nu. Detta behöver ske mot bakgrund av en gemensam, gärna nationell, målbild:
 - Bulleraspekterna är viktiga och fler myndigheter måste hitta gemensamma förhållningssätt här: TS, BoV, NV och TRV. Samma gäller visuell påverkan.
 - Försäkringsfrågorna behöver hanteras.
 - Finansieringsfrågorna behöver hanteras.
 - Integritetsfrågorna måste hanteras.
- Hur kan vi **säkerställa den offentliga förmågan att hantera denna utveckling**: tillståndsprövning och tillsyn inom alla berörda områden, samhällsplanering m.m. (Frågan har direkt bäring på punkten ovan.)

Områden som kan vara av intresse kopplat dröningar (eVtol)

- Tillgänglighet – handlar om tillgänglighet till en viss grundläggande service
- Regionalutveckling – lokalutveckling
- Upphandlad flygtrafik – men även buss och tåg.
- Infrastruktur kopplat till dröningarverksamhet – integreras med befintlig och framtida resecentra och flygplatser.
- Hur kan infrastrukturen för dröningar bli en del i den nationella infrastrukturplanering?
 - Ansvarsrollen: nationellt, lokalt och privat
- Samhällsplanering – bullersamverkan

Perspektiv på teknisk utveckling – ”vart är vi på väg”?

Junkers F13

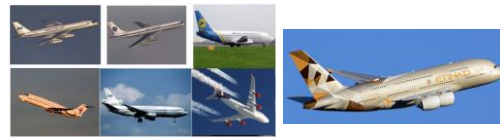
DC-3

Convair 440 Metropolitan

Jetåldern från 1950-talet

Ny generation av flygplan från 2000-talet med kompositmaterial

1919
4 pax
170 km/h
1 200 km

1935
28 pax
300 km/h
2 400 km

1947
50-60 pax
425-585 km/h
980-3 500 km

1950-talet
100-400 pax
500-950 km/h
2 500-15 500 km

2005 A380
500-850 pax
953 km/h
10 400-17 300 km

2009 Dreamline 787
240-330 pax
954 km/h
13 600-14 140 km

2013 A220
120-160 pax
870 km/h
5 700-6 100 km

2013 A350
270-350 pax
890 km/h
14 800 - 15 270 km

19 jan 2023

27 sep-2022

ES-30
30 pax
200-400 km

ZeroAvia
Dornier 228
19 pax, vätgas-
elektriskt drivet
flygplan

Eviation "Alice"
9 pax
480 km/h
377-555 km

Tack för mig

